

Bruselis, 2023 06 06
C(2023) 3477 final

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) .../...

2023 06 06

**dėl sąveikumo reikalavimų ir nediskriminacinių bei skaidrių prieigos prie matavimo ir
suvartojimo duomenų procedūrų**

(Tekstas svarbus EEE)

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) .../...

2023 06 06

dėl sąveikumo reikalavimų ir nediskriminacinių bei skaidrių prieigos prie matavimo ir suvartojimo duomenų procedūrų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES¹, ypač į jos 24 straipsnio 2 dalį,

pasikonsultavusi su Tarpvalstybiniu prekybos elektros energija komitetu,

kadangi:

- (1) 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES, buvo nustatytos tam tikros taisyklės, kuriomis vartotojams suteikiamos galios ir priemonės susipažinti su suvartojimo ir išlaidų duomenimis. Visų pirma pažangiosios matavimo sistemos, kurios suteikia vartotojams prieigą prie objektyvių ir skaidrių suvartojimo duomenų, turėtų būti sąveikios ir gebėti teikti duomenis, kurių reikia vartotojų energijos valdymo sistemoms. Tuo tikslu Direktyvoje (ES) 2019/944 reikalaujama, kad valstybės narės tinkamai atsižvelgtų į tai, kaip naudojami atitinkami galiojantys standartai, įskaitant standartus, kuriais užtikrinamas sąveikumas duomenų modelio ir programų lygmenimis, taip pat į geriausią praktiką ir keitimosi duomenimis plėtros svarbą, būsimas ir naujoviškas energetikos paslaugas, pažangiųjų tinklų diegimą ir elektros energijos vidaus rinką;
- (2) šis reglamentas yra pirmasis iš kelių įgyvendinimo aktų, kurie turėtų būti parengti ir kuriais turėtų būti nustatyti sąveikumo reikalavimai ir nediskriminacinės bei skaidrios prieigos prie duomenų procedūros, siekiant visapusiškai įgyvendinti Direktyvos (ES) 2019/944 24 straipsnį. Šiame reglamente nustatytomis taisyklėmis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas sąveikumui ir padidinti sandorių, susijusių su rinkos dalyvių prieiga prie duomenų ir keitimusi jais, taip pat galiausiai energetikos paslaugų teikimu, veiksmingumą, skatinti konkurenciją mažmeninėje rinkoje ir padėti reikalavimus atitinkančioms šalims išvengti pernelyg didelių administracinių išlaidų;
- (3) šis reglamentas taikomas matavimo ir suvartojimo duomenims, teikiamiems patvirtintų ankstesnių matavimo ir suvartojimo duomenų forma, taip pat nepatvirtintiems beveik tikralaikiams matavimo ir suvartojimo duomenims. Jame nustatytos taisyklės, kuriomis galutiniams vartotojams mažmeninėje elektros energijos rinkoje ir reikalavimus atitinkančioms šalims suteikiama galimybė laiku, paprastai ir saugiai gauti šiuos duomenis. Be to, juo užtikrinama, kad tiekėjai ir paslaugų teikėjai

¹ OL L 158, 2019 6 14, p. 125–199.

turėtų skaidrią ir sklandžią prieigą prie galutinių vartotojų duomenų taip, kad juos būtų lengva suprasti ir naudoti, su sąlyga, kad vartotojai yra suteikę reikiamą leidimą. Gavęs šį leidimą, apskaitytų duomenų administratorius pateikia atitinkamus duomenis, kuriems taikomas šis leidimas, galutinio vartotojo pasirinktai reikalavimus atitinkančiai šaliai. Be to, ši konkreti leidimo suteikimo procedūra galėtų būti susieta su sutartiniu susitarimu arba aiškia sutartinio susitarimo su reikalavimus atitinkančia šalimi sąlyga. Tokiu būdu sąveikumas užtikrinamas taip, kad būtų gerbiamos vartotojų teisės į jų duomenis, o rinkos dalyviai vienodai suprastų, kokių duomenų ir darbo eigos reikia konkrečioms paslaugoms ir procesams. Gali būti reikalaujama, kad vartotojai pagal savo sutartinius susitarimus suteiktų leidimą tiekėjams ar kitiems rinkos dalyviams, pavyzdžiui, telkėjams. Kai vartotojas nutraukia sutartį su tiekėju ar kitu rinkos dalyviu, tas tiekėjas arba rinkos dalyvis turėtų ir toliau turėti prieigą prie matavimo duomenų, reikalingų sąskaitų išrašymo ar balansavimo tikslais. Valstybės narės gali reikalauti, kad tam tikrais matavimo duomenimis būtų dalijamasi teisėtais viešaisiais tikslais, pavyzdžiui, su aplinkos apsaugos ar statistikos institucijomis, taip pat su sistemos operatoriais ar kitais rinkos dalyviais;

- (4) šiame reglamente beveik tikrilaikiai duomenys turėtų apimti skaitiklių rodmenis, gautus iš pažangiųjų matavimo sistemų, kurių įrengimo darbai pradėti po 2019 m. liepos 4 d. arba kurie buvo sistemingai pradėti naudoti po šios datos, pagal Direktyvos (ES) 2019/944 19 straipsnio 6 dalį ir 20 straipsnį. Tokius duomenis galima gauti siekiant juos toliau naudoti ir apdoroti energijos valdymo sistemoje, namuose įrengtame ekrane ar kitoje sistemoje, kuri šiame reglamente vadinama beveik tikrilaikių suvartojimo duomenų sistema;
- (5) sektoriaus praktikoje sąveikumas išskirstomas į penkis lygmenis. Veiklos lygmuo yra susijęs su tam tikrų paslaugų ar procesų veiklos tikslais ir vaidmenimis. Funkcijų lygmuo susijęs su naudojimo atvejais, dalijimusi duomenimis ir leidimų valdymu. Informacijos lygmuo susijęs su duomenų modeliais ir informacijos modeliais, pvz., CIM². Ryšio lygmuo susijęs su ryšio protokolais ir duomenų formatais, pvz., CSV³ arba XML⁴. Komponentų lygmuo susijęs su keitimosi duomenimis platformomis, taikomosiomis programomis ir aparatine įranga, pavyzdžiui, skaitikliais ir jutikliais;
- (6) šiuo reglamentu nustatomos prieigos prie matavimo ir suvartojimo duomenų sąveikumo taisyklės, atsižvelgiant į esamą nacionalinę praktiką. Šiame reglamente nustatytame etaloniniame modelyje apibrėžiamos bendros Sąjungos lygmens veiklos, funkcijų ir informacijos lygmenų taisyklės bei procedūros, laikantis nacionalinės praktikos;
- (7) šių sąveikumo reikalavimų ir prieigos prie duomenų procedūrų laikymasis priklauso nuo to, ar valstybės narės naudoja tą patį etaloninį matavimo ir suvartojimo duomenų modelį. Nustatant etaloninį modelį, šiuo reglamentu siekiama užtikrinti, kad rinkos dalyviai abipusiškai ir aiškiai suprastų prieigos prie duomenų vaidmenis, pareigas ir procedūras. Be to, įgyvendinus etaloninį modelį, valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalinius ypatumus ir praktiką, gali nustatyti ryšio ir komponentų lygmenis;
- (8) etaloniniame modelyje aprašomos darbo eigos, kurių reikia konkrečioms paslaugoms ir procesams, remiantis minimaliaisiais reikalavimais, kuriais siekiama užtikrinti, kad tam tikra procedūra galėtų būti vykdoma tinkamai, kartu sudarant sąlygas prisitaikyti

² CIM – bendras informacijos modelis, <https://www.iec.ch/homepage>.

³ CSV duomenų formatas – *Comma-Separated Values* duomenų formatas.

⁴ XML duomenų formatas – *Extensible Markup Language* formatas.

prie nacionalinių ypatumų. Jį sudaro i) vaidmenų modelis, apimantis tam tikras funkcijas (pareigas) ir jų sąveiką, ii) informacijos modelis, kurį sudaro informacijos objektai, jų požymiai ir šių objektų tarpusavio ryšiai, ir iii) procesų modelis, kuriame išsamiai aprašomi procedūrų veiksmai;

- (9) etaloninis modelis yra technologiškai neutralus ir nėra tiesiogiai susietas su jokia konkrečia įgyvendinimo informacija. Tačiau etaloninis modelis kuo labiau grindžiamas apibrėžtimis ir terminais, vartojamais esamuose standartuose ir atitinkamose Europos iniciatyvose, pavyzdžiui, Suderintame elektros energijos rinkos vaidmenų modelyje⁵ ir Tarptautinės elektrotechnikos komisijos bendrame informacijos modelyje². Jei įmanoma, etaloniniame modelyje turėtų būti taikomi esami Europos standartai;
- (10) šiame reglamente aprašomos rinkos dalyvių funkcijos ir pareigos keičiantis informacija pagal etaloninį modelį, įskaitant apskaitytų duomenų administratoriaus, matavimo taškų administratoriaus, prieigos prie duomenų paslaugų teikėjo ir leidimų administratoriaus vaidmenis ir pareigas. Rinkos dalyviai, kurie keičiasi informacija pagal šiame reglamente aprašytas konkrečias procedūras, turėtų galėti individualiai arba kartu prisiimti pagal etaloninį modelį jiems priskirtus vaidmenis bei pareigas ir taip pat gali atlikti daugiau nei vieną vaidmenį;
- (11) svarbu, kad reikalavimus atitinkančios šalys turėtų galimybę išbandyti savo produktus ir procedūras prieš pradėdamos juos naudoti. Apskaitytų duomenų administratoriai ir leidimų administratoriai, įskaitant centrinį subjektą, jei valstybė narė yra jį paskyrusi, turėtų suteikti reikalavimus atitinkančioms šalims prieigą prie įrenginių, kad, kiek įmanoma, jos iš anksto išbandytų savo produktus ir paslaugas, kad būtų išvengta techninių įgyvendinimo problemų, ir patobulintų savo veiklą, kad užtikrintų sklandų savo produktų ir paslaugų veikimą pagal šiame reglamente nustatytas procedūras;
- (12) pagal šį įgyvendinimo reglamentą ir siekiant padėti nustatyti šalis, kurios prašo prieigos prie duomenų, ir nustatyti jų tapatumą, valstybėms narėms rekomenduojama raginti prieigos prie duomenų paslaugų teikėjus ir leidimų administratorius kuo labiau palaikyti skaitmeninius sprendinius, atitinkančius Reglamentą (ES) Nr. 910/2014⁶ (toliau – eIDAS reglamentas), kad būtų galima elektroniniu būdu identifikuoti galutinius vartotojus ir (arba) reikalavimus atitinkančias šalis ir nustatyti jų tapatumą. Tai darydami, prieigos prie duomenų paslaugų teikėjai ir leidimų administratoriai turėtų tinkamai naudotis jau įdiegta nacionaline infrastruktūra. Skaitmeninių sprendinių naudojimas turėtų padėti padidinti su energija susijusių internetinių paslaugų ir sandorių, taip pat elektroninio verslo ir prekybos Sąjungoje veiksmingumą;
- (13) svarbu, kad prieigą prie savo duomenų, įskaitant pažangiųjų skaitiklių duomenis, turėtų ne tik reikalavimus atitinkančios šalys, bet ir vartotojai. Todėl šiuo reglamentu užtikrinama, kad galutiniai vartotojai taip pat turėtų prieigą prie nepatvirtintų beveik tikralaikių matavimo ir suvartojimo duomenų iš pažangiųjų matavimo sistemų, jei jie jų prašo pagal Direktyvos (ES) 2019/944 20 straipsnio e punktą;
- (14) valstybės narės gali pasirinkti, kaip įgyvendinti sąveikumo reikalavimus savo nacionalinėje sistemoje, atsižvelgiant į nacionalinę praktiką, visų pirma susijusią su ryšio ir komponentų lygmenų aspektais. Nors taip užtikrinama, kad įgyvendinimo

⁵ HEMRM – Suderintas vaidmenų modelis (elektros energijos rinkai) – ebIX®, ENTSO-E ir EFET.

⁶ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73–114).

modelis būtų grindžiamas esama nacionaline praktika, reikalavimus atitinkančioms šalims taip pat sunkiau suprasti, kaip etaloninis modelis įgyvendinamas visose Sąjungos valstybėse narėse, visų pirma ryšio ir komponentų lygmenimis. Dėl to reikalavimus atitinkančioms šalims, norinčioms vykdyti veiklą kitose valstybėse narėse, gali kilti kliūčių patekti į rinką. Todėl turėtų būti sukurta ir viešai prieinama bendra etaloninio modelio įgyvendinimo valstybių narių nacionalinėje praktikoje būdų saugykla. Šių ataskaitų skelbimas yra šiame reglamente nustatytų skaidrių ir nediskriminacinių procedūrų dalis, nes tai padės pagerinti prieigą prie matavimo ir vartojimo duomenų visoje ES, nes bus didesnis informuotumas, atsiras aiškumo dėl taikytinų taisyklių ir bus sumažintos kliūtys naujiems rinkos dalyviams. Be to, rinkos dalyviai galės identifikuoti ir geriau suprasti valstybių narių nacionalinių priemonių panašumus, skirtumus ir tarpusavio ryšius. Tai taip pat padės valstybėms narėms dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais ir pagerinti sąveikumą;

- (15) siekiant veiksmingai užtikrinti prieigos prie duomenų procedūrų skaidrumą, reikėtų rinkti valstybių narių teikiamas nacionalinės praktikos ataskaitas ir jas paskelbti ES lygmeniu, kartu padedant valstybėms narėms pranešti apie nacionalinę praktiką. Šiuo atžvilgiu pagal Reglamento (ES) 2019/943⁷ 30 straipsnio 1 dalies g ir k punktus ir 55 straipsnio 1 dalies d ir e punktus Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (toliau – ENTSO-E) ir Europos skirstymo sistemos operatorių subjektas (toliau – ES SSO subjektas), nuolat bendradarbiaudami, padėtų užtikrinti prieigos prie duomenų procedūrų skaidrumą ES, vykdydami savo užduotis, susijusias su duomenų valdymu ir duomenų sąveikumu. Toks bendradarbiavimas būtų grindžiamas esamomis abiejų įstaigų pareigomis, t. y. ES SSO subjekto pareiga prisidėti prie skirstymo sistemų skaitmenizacijos ir, bendradarbiaujant su atitinkamomis institucijomis ir reguliuojamais subjektais, remti duomenų tvarkymo plėtojimą, taip pat ENTSO-E pareiga prisidėti prie sąveikumo reikalavimų ir nediskriminacinių bei skaidrių prieigos prie duomenų procedūrų nustatymo, kaip numatyta Direktyvos (ES) 2019/944 24 straipsnyje ir Elektros energijos reglamento (ES) 2019/943 30 ir 55 straipsniuose;
- (16) pagal šiame reglamente ir jo priede pateiktame etaloniniame matavimo ir vartojimo duomenų modelyje aprašytas procedūras reikalavimus atitinkančios šalys gauna ir tvarko duomenis. Bet koks asmens duomenų, pvz., skaitiklio arba ryšio taško identifikavimo numerių, kuriais keičiamasi taikant šiame įgyvendinimo akte nustatytas procedūras, tvarkymas pagal šį įgyvendinimo aktą turės atitikti Reglamentą (ES) 2016/679⁸, įskaitant jo 5 straipsnio 1 dalyje ir 6 straipsnio 1 dalyje nustatytus duomenų tvarkymo ir saugojimo reikalavimus, bet jais neapsiribojant. Be to, atsižvelgiant į tai, kad pažangieji skaitikliai laikomi galiniais įrenginiais, taip pat taikoma Direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje⁹. Atitinkamos reikalavimus atitinkančios šalys turėtų atitinkamai vykdyti savo pareigas pagal šią direktyvą, įskaitant 5 straipsnio 3 dalį;

⁷ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019 6 14, p. 54–124).

⁸ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (OL L 119, 2016 5 4, p. 1–88).

⁹ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37–47).

- (17) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725¹⁰ 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis 2022 m. rugpjūčio 24 d. pateikė nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1. 1 SKYRIUS. DALYKAS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis *Dalykas*

1. Šiuo įgyvendinimo reglamentu nustatomi sąveikumo reikalavimai ir galutinių vartotojų ir reikalavimus atitinkančių šalių prieigos prie elektros energijos apskaitos ir vartojimo duomenų pagal Direktyvą (ES) 2019/944 nediskriminacinių ir skaidrių procedūrų taisyklės. Juo taip pat nustatomos nediskriminacinės ir skaidrios prieigos prie duomenų procedūros, pagal kurias reikalaujama pranešti apie etaloninio modelio taikymo nacionalinę praktiką ir ją skelbti.
2. Siekiant užtikrinti sąveikumo reikalavimų taikymą, šiuo reglamentu nustatomas etaloninis matavimo ir suvartojimo duomenų modelis, kuriame nustatomos taisyklės ir procedūros, kurias valstybės narės turi taikyti, kad būtų užtikrintas sąveikumas. Jame išvardijami su šiuo aktu susiję elektros energijos rinkos dalyviai ir jų individualiai arba bendrai atliekami vaidmenys ir pareigos, kaip aprašyta šio reglamento 5, 6, 7 ir 8 straipsniuose ir priede, o vienas elektros energijos rinkos dalyvis gali atlikti daugiau nei vieną vaidmenį.

2 straipsnis *Apibrėžtys*

Šiame įgyvendinimo reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) etaloninis modelis – prieigai prie duomenų būtinos procedūros, kuriose apibūdinamas rinkos dalyvių keitimasis būtiniausia reikalaujama informacija;
- (2) matavimo ir suvartojimo duomenys – skaitiklio rodmenys apie iš tinklo suvartotą elektros energiją, į tinklą patiektą elektros energiją arba iš vietoje esančių prie tinklo prijungtų gamybos įrenginių suvartotą elektros energiją, apimantys patvirtintus ankstesnius duomenis ir nepatvirtintus beveik tikrąlaikius duomenis;
- (3) patvirtinti ankstesni matavimo ir vartojimo duomenys – ankstesni matavimo ir vartojimo duomenys, surinkti iš skaitiklio, tradicinio skaitiklio, pažangiojo skaitiklio arba pažangiosios matavimo sistemos arba užpildyti pakaitinėmis vertėmis, kurios, kai skaitiklis neprieinamas, nustatomos kitaip;
- (4) pažangusis skaitiklis – elektroninis matavimo prietaisas, įdiegtas pažangiojoje matavimo sistemoje, apibrėžtoje Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 23 punkte;

---

¹⁰ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39–98).

- (5) beveik tikralaikiai matavimo ir suvartojimo duomenys – pažangiojo skaitiklio arba pažangiosios matavimo sistemos nuolat teikiami nepatvirtinti matavimo ir suvartojimo per trumpą laikotarpį, paprastai sekundžių tikslumu arba iki atsiskaitymo už disbalansą laikotarpio nacionalinėje rinkoje, duomenys, pateikiami per standartizuotą sąsają arba nuotolinę prieigą pagal Elektros energijos direktyvos (ES) 2019/944 20 straipsnio a punktą;
- (6) reikalavimus atitinkanti šalis – subjektas, siūlantis su energija susijusias paslaugas galutiniams vartotojams, pavyzdžiui, tiekėjai, perdavimo ir skirstymo sistemos operatoriai, įgaliotieji operatoriai ir kitos trečiosios šalys, tiekėjai, energetikos paslaugų įmonės, atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos, piliečių energetikos bendrijos ir balansavimo paslaugų tiekėjai, jei jie siūlo su energija susijusias paslaugas galutiniams vartotojams;
- (7) apskaitytų duomenų administratorius – šalis, atsakinga už patvirtintų ankstesnių matavimo ir suvartojimo duomenų saugojimą ir jų platinimą galutiniams vartotojams ir (arba) reikalavimus atitinkančioms šalims;
- (8) leidimas – galutinio vartotojo leidimas reikalavimus atitinkančiai šaliai pagal su šia šalimi sudarytą sutartinį susitarimą susipažinti su matavimo ir suvartojimo duomenimis, kuriuos valdo apskaitytų duomenų administratorius, kad būtų galima suteikti konkrečią paslaugą;
- (9) galiojantis leidimas – leidimas, kuris nebuvo atšauktas arba kurio galiojimo laikas nėra pasibaigęs;
- (10) leidimų administratorius – šalis, atsakinga už tam tikrų matavimo taškų prieigos prie duomenų leidimų registro tvarkymą ir teikianti šią informaciją galutiniams vartotojams ir reikalavimus atitinkančioms sektorius šalims jų prašymu;
- (11) prieigos prie duomenų žurnalas – duomenų vienetų, su kuriais susipažinta, įrašas su laiko žyma, kuriame nurodoma bent galutinio vartotojo arba reikalavimus atitinkančios šalies, kuri turi prieigą prie duomenų, tapatybė ir, jei taikytina, leidimo, kuriuo pasinaudota prieinant prie duomenų, identifikatorius;
- (12) matavimo taškų administratorius – šalis, atsakinga už matavimo taško charakteristikų administravimą ir pateikimą, įskaitant reikalavimus atitinkančių šalių ir prie matavimo taško prijungtų galutinių vartotojų registraciją;
- (13) prieigos prie duomenų paslaugų tiekėjas – šalis, atsakinga už tai, kad, be kita ko, bendradarbiaujant su kitomis šalimis, būtų sudarytos palankesnės sąlygos galutiniam vartotojui arba reikalavimus atitinkančioms šalims gauti patvirtintus ankstesnius matavimo ir suvartojimo duomenis;
- (14) leidimų suteikimo žurnalas – įrašas su laiko žyma, kada reikalavimus atitinkančiai šaliai arba galutiniam vartotojui buvo suteiktas, atšauktas arba panaikintas leidimas, įskaitant leidimo identifikatorių ir šalies identifikatorių;
- (15) tapatybės nustatymo paslaugų tiekėjas – šalis, kuri valdo tapatybės informaciją; išduoda, saugo, apsaugo, atnaujina ir tvarko fizinio ar juridinio asmens tapatybės informaciją ir teikia tapatumo nustatymo paslaugas reikalavimus atitinkančioms šalims ir galutiniams vartotojams;
- (16) tapatumo nustatymas – elektroninė procedūra, pagal kurią galima elektroniniu būdu nustatyti fizinio arba juridinio asmens tapatybę;

- (17) skaitiklio operatorius – šalis, atsakinga už fizinių skaitiklių įrengimą, techninę priežiūrą, bandymus ir eksploataavimo nutraukimą;
- (18) beveik tikralaikių suvartojimo duomenų sistema – sistema arba prietaisas, kuriuo gaunamas nepatvirtintų beveik tikralaikių duomenų srautas iš pažangiosios matavimo sistemos, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2019/944 20 straipsnio pirmos pastraipos a punkte.

2. 2 SKYRIUS. SĄVEIKUMO REIKALAVIMAI IR SKAIDRIOS BEI NEDISKRIMINACINĖS PRIEIGOS PRIE DUOMENŲ PROCEDŪROS

2.1. 1 skirsnis. Sąveikumo reikalavimai. Etaloninis modelis

3 straipsnis

Etaloninio modelio įgyvendinimas

Siekdamos laikytis sąveikumo reikalavimų, elektros energijos įmonės mažmeninėje elektros energijos rinkoje taiko šiame skyriuje ir šio reglamento priede nustatytą etaloninį modelį.

4 straipsnis

Etaloninis modelis ir informacija apie rinkos organizavimą

1. Valstybės narės praneša apie nacionalinę sąveikumo reikalavimų ir prieigos prie duomenų procedūrų įgyvendinimo praktiką pagal 10 straipsnį ir užtikrina, kad ji atitiktų šiame reglamente nustatytus įpareigojimus.
2. Valstybės narės sudaro sąlygas visoms reikalavimus atitinkančioms šalims ir galutiniams vartotojams lengvai susipažinti su informacija apie nacionalinės rinkos organizavimą, susijusia su priedo I lentelėje nustatytais konkrečiais vaidmenimis ir pareigomis.
3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija apima šalių, kurios nacionalinėje rinkoje veikia kaip apskaitytų duomenų administratorius (-iai), matavimo taškų administratorius (-iai), prieigos prie duomenų paslaugų teikėjas (-ai) ir leidimų administratorius (-iai) ir kurių pareigos nustatytos šio reglamento 5, 6, 7 ir 8 straipsniuose, identifikavimo duomenis.

5 straipsnis

Apskaitytų duomenų administratoriaus pareigos

1. Kad galutiniams vartotojams ir reikalavimus atitinkančioms šalims būtų užtikrinta sklandi prieiga prie duomenų, apskaitytų duomenų administratorius:
  - (a) pateikia patvirtintus matavimo ir suvartojimo duomenis galutiniams vartotojams ir reikalavimus atitinkančioms šalims pagal šį reglamentą per elektroninę arba kitą tinkamą sąsają, gavę prašymą, nediskriminuodami ir nepagrįstai nedelsdami;

- (b) užtikrina, kad galutiniai vartotojai: i) galėtų susipažinti su patvirtintais matavimo ir suvartojimo duomenimis, ii) galėtų padaryti juos prieinamus reikalavimus atitinkančioms šalims ir iii) juos gautų struktūrizuotu, įprastai naudojamu, kompiuterio skaitomu ir sąveikiu formatu;
  - (c) nuolat atnaujina prieigos prie duomenų žurnalą ir nepagrįstai nedelsdami galutinio vartotojo prašymu nemokamai suteikia galimybę galutiniams vartotojams su juo susipažinti per elektroninę arba kitą tinkamą sąsają;
  - (d) perduodami duomenis reikalavimus atitinkančioms šalims ir laikydamiesi atitinkamų asmens duomenų apsaugos teisės aktų, bendradarbiaudami su leidimų administratoriumi, kai taikytina, užtikrina, kad būtų suteiktas galiojantis leidimas arba kitas teisinis pagrindas teisėtai perduoti arba tvarkyti duomenis, be kita ko, kai aktualu, pagal Reglamentą (ES) 2016/679.
2. Apskaitytų duomenų administratoriai saugo papildomą informaciją apie ankstesnius matavimo ir suvartojimo duomenis pagal Direktyvos (ES) 2019/944 I priedo 4 punkto a ir b papunkčius. Saugojimo laikotarpiu saugomi ankstesni matavimo ir suvartojimo duomenys kartu su atitinkama žurnalų informacija, kad galutiniai vartotojai ir reikalavimus atitinkančios šalys galutinių vartotojų prašymu galėtų su jais susipažinti.
  3. Apskaitytų duomenų administratoriai suteikia reikalavimus atitinkančioms šalims galimybę naudotis bandymo įrenginiais, kuriuose reikalavimus atitinkanti šalis gali patikrinti savo sistemų suderinamumą su šiame reglamente nustatytas procedūras įgyvendinančio matuojamų duomenų administratoriaus sistemomis. Bandymo įrenginiai turi būti prieinami prieš pradėdant taikyti procedūras ir kol jos yra įgyvendinamos.
  1. Jei valstybės narės taip numato, paskirtasis subjektas gali dalytis 1–3 dalyse nurodytomis pareigomis su apskaitytų duomenų administratoriumi.

6 straipsnis

Matavimo taškų administratoriaus pareigos

Matavimo taškų administratorius nepagrįstai nedelsdamas praneša leidimų administratoriui ir, kai aktualu, nacionaliniu lygmeniu apskaitytų duomenų administratoriui apie visus galutinių vartotojų priskyrimo prie matavimo taškų pakeitimus ir apie visus kitus išorinius įvykius, dėl kurių jų atsakomybės srityje išduoti galiojantys leidimai tampa nebegaliojančiais.

7 straipsnis

Prieigos prie duomenų paslaugų teikėjo pareigos

1. Pagal Direktyvos (ES) 2019/944 23 straipsnio 2 dalį prieigos prie duomenų paslaugų teikėjai per elektroninę sąsają viešai paskelbia:
  - (a) visas atitinkamas procedūras, kurias jie taiko, kad suteiktų prieigą prie duomenų, kaip aprašyta šiame skyriuje ir priede pateiktame etaloniniame modelyje, pateikdami konkretų galutinių vartotojų prieigos pavyzdį;

- (b) priemonės, kuriomis galutiniai vartotojai nepagrįstai nedelsdami gali prieiti prie savo ankstesnių matavimo ir suvartojimo duomenų, kai taikytina, bendradarbiaudami su apskaitytų duomenų administratoriumi. Tai turi būti įmanoma, kaip aprašyta priede pateiktose galutinio vartotojo prieigos prie patvirtintų ankstesnių matavimo ir suvartojimo duomenų procedūrose.
2. Prieigos prie duomenų paslaugų teikėjai saugo ir pateikia galutiniams vartotojams savo registracijos žurnalų informaciją, įskaitant laiką, kada reikalavimus atitinkančiai šaliai arba galutiniam vartotojui buvo suteikta prieiga prie duomenų, ir atitinkamų duomenų rūšį. Galutinio vartotojo prašymu suteikti prieigą ši informacija padaroma prieinama internetu nemokamai ir nepagrįstai nedelsiant.
  1. Jei valstybės narės taip numato, paskirtasis subjektas gali dalytis 1 ir 2 dalyse nurodytomis pareigomis su prieigos prie duomenų teikėju.

8 straipsnis
Leidimų administratoriaus pareigos

1. Leidimų administratorius:
  - (a) galutinių vartotojų prašymu pagal priede aprašytas procedūras suteikia leidimą reikalavimus atitinkančioms šalims susipažinti su patvirtintais ankstesniais matavimo ir suvartojimo duomenimis ir atšaukia leidimus nepagrįstai nedelsdamas;
  - (b) galutinių vartotojų prašymu pateikia jiems galiojančių ir ankstesnių dalijimosi duomenimis leidimų apžvalgą, kaip nurodyta 5 straipsnio 2 dalyje;
  - (c) tvarko pranešimus apie pagal šiame reglamente nustatytas procedūras gautų leidimų pripažinimą negaliojančiais;
  - (d) informuoja apskaitytų duomenų administratorių (priedo 3.5 ir 4.9 veiksmai), jei reikia, reikalavimus atitinkančią šalį (4.11 veiksmas) ir galutinį vartotoją (3.4 ir 4.13 veiksmai), kai tik leidimų administratoriui pranešama apie leidimo pripažinimą negaliojančiu;
  - (e) saugo galutinių vartotojų leidimų suteikimo žurnalą ir nepagrįstai nedelsdamas nemokamai suteikia jiems galimybę jų prašymu susipažinti su šia informacija internete;
  - (f) pagal Direktyvos (ES) 2019/944 23 straipsnio 2 dalį viešai paskelbia atitinkamas prieigos prie duomenų suteikimo procedūras, aprašytas etaloniniame modelyje ir iliustruotas priede.
2. Leidimų administratoriai bendradarbiauja su reikalavimus atitinkančiomis šalimis ir apskaitytų duomenų administratoriais, kad palengvintų procesų bandymus siekiant įgyvendinti etaloninį modelį. Toks bendradarbiavimas vyksta prieš pradėdant taikyti procesus ir kol jie yra įgyvendinami.
1. Jei valstybės narės taip numato, paskirtasis subjektas gali dalytis 1 ir 2 dalyse nurodytomis pareigomis su leidimų administratoriumi.

9 straipsnis

Sąveikumo reikalavimai ir prieigos prie beveik tikralaikinių matavimo ir suvartojimo duomenų procedūros

Siekdamos užtikrinti galutiniams vartotojams prieigą prie nepatvirtintų beveik tikralaikinių matavimo ir suvartojimo duomenų per standartizuotą sąsają arba nuotolinę prieigą, valstybės narės taiko metodus, nustatytus pagal šio reglamento priede pateiktas 5 ir 6 procedūras.

2.2. 2 skirsnis. Skaidrios ir nediskriminacinės prieigos prie duomenų procedūros. Informacijos apie nacionalinę praktiką teikimas ir nacionalinės praktikos saugykla

10 straipsnis

Informacijos apie nacionalinę praktiką teikimas

1. Siekdamos užtikrinti nacionalinių prieigos prie duomenų procedūrų skaidrumą ir nediskriminavimą pagal Direktyvos (ES) 2019/944 23 straipsnį, valstybės narės:
  - (a) rengia ir nuolat atnaujina nacionalinės praktikos nacionaliniu lygmeniu aprašą, į kurį taip pat įtraukiamas išsamus aprašymas ir paaiškinimas, kaip atliekami šio reglamento priedo III.1–III.6 lentelėse nurodytų procedūrų veiksmai, nurodant, kurie veiksmai (jei tokių imtasi) buvo sujungti, ir jų atlikimo tvarka, ir
  - (b) praneša Komisijai apie a punkte nurodytą nacionalinės praktikos aprašą, kuris skelbiamas viešai prieinamoje saugykloje, kuri turi būti sukurta pagal 12 straipsnį.
2. Teikiama informacija apie etaloninio modelio įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu ir įvairius vaidmenis, keitimąsi informacija ir procedūras.
3. Teikiant šią informaciją atsižvelgiama į 13 straipsnyje nurodytas Komisijos parengtas gaires.
4. Valstybės narės pateikia Komisijai 1 dalyje nurodytą informaciją apie nacionalinę praktiką ne vėliau kaip **[24 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo]**.
5. Jei valstybė narė perėjo prie naujos nacionalinės duomenų valdymo sistemos ne vėliau kaip **[18 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo]**, gali būti pateikiama tik informacija apie naująją tvarką, su sąlyga, kad ne vėliau kaip **[36 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo]** ši sistema apims daugiau kaip 90 % galutinių vartotojų.

11 straipsnis

ES SSO subjekto ir ENTSO-E bendradarbiavimas duomenų skaidrumo srityje

1. Reglamento (ES) 2019/943 30 straipsnio 1 dalies g ir k punktuose ir 55 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose numatytas Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklo (toliau – ENTSO-E) ir Europos skirstymo sistemos operatorių subjekto (toliau – ES SSO subjektas) bendradarbiavimas gali būti vykdomas įsteigiant jungtinę darbo grupę, kuri parengtų valstybių narių pateiktos nacionalinės praktikos rinkimo ir skelbimo procesą. ENTSO-E ir ES SSO subjektas tokiu būdu taip pat gali bendradarbiauti, kad patartų Komisijai ir padėtų stebėti, kaip

įgyvendinami ir toliau plėtojami įgyvendinimo aktai dėl duomenų sąveikumo pagal Direktyvos (ES) 2019/944 24 straipsnio 2 dalį.

2. Rengdami rekomendacijas ir vykdydami savo pagalbos Komisijai veiklą, ENTSO-E ir ES SSO subjektas glaudžiai bendradarbiauja su nacionalinių reguliavimo institucijų atstovais, kompetentingomis institucijomis ir reguliuojamaisiais subjektais, atliekančiais institucines funkcijas nacionaliniu lygmeniu, dėl teisės susipažinti su matavimo ir suvartojimo duomenimis, taip pat su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant vartotojų asociacijas, elektros mažmenininkus, Europos standartizacijos organizacijas, paslaugų ir technologijų teikėjus bei įrangos ir komponentų gamintojus.

12 straipsnis

ES SSO subjekto ir ENTSO-E bendradarbiavimo duomenų skaidrumo srityje užduotys

1. Siekiant užtikrinti prieigos prie duomenų skaidrumą visoje ES, ENTSO-E ir ES SSO subjektas bendradarbiaudami vykdo šias pagrindines užduotis duomenų skaidrumo srityje:
  - (a) rengia gaires, skirtas padėti valstybėms narėms teikti informaciją apie nacionalinę praktiką, kaip nustatyta 13 straipsnyje;
  - (b) renka valstybių narių pateiktą informaciją apie nacionalinę praktiką, susijusią su etaloninio modelio įgyvendinimu, kaip nustatyta 10 straipsnyje;
  - (c) viešai prieinamoje saugykloje skelbia nuolat atnaujinamą informaciją apie nacionalinę praktiką.
2. ENTSO-E ir ES SSO subjektas taip pat gali bendradarbiauti pagal 11 straipsnio 2 dalyje nustatytą procesą, kad padėtų Komisijai stebėti į šį reglamentą įtraukto etaloninio modelio įgyvendinimą ir jo tolesnę plėtrą dėl reguliavimo, rinkos ar technologijų pokyčių ir kad padėtų Komisijai, jai paprašius, kaip būsimų įgyvendinimo aktų dalį parengti sąveikumo reikalavimus ir nediskriminacines bei skaidrias prieigos prie duomenų, reikalingų vartotojų atliekamam tiekėjo pakeitimui, reguliavimui apkrova ir kitoms Direktyvos (ES) 2019/944 23 straipsnio 1 dalyje nurodytoms paslaugoms, procedūras.

13 straipsnis

Informacijos apie nacionalinę praktiką teikimo gairės

Ne vėliau kaip [12 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo] Komisija, padedama ENTSO-E ir ES SSO subjekto, parengia ir viešai paskelbia informacijos apie nacionalinę praktiką teikimo gaires.

3. 3 SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 straipsnis taikomas [18 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 06 06

Komisijos vardu

Pirmininkė

Ursula VON DER LEYEN